

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

С Т А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Йорданка Христова Йовкова

Университет за национално и световно стопанство – София, Бизнес факултет,
Катедра “Недвижима собственост“, Научна специалност „Икономика и управление“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление“(Недвижима собственост), професионално направление 3.8.Икономика - катедра „Недвижима собственост“, УНСС

Автор на дисертационния труд: Весела Петрова Илиева

Тема на дисертационния труд: Оценка на проекти за устойчиви инвестиции в общински инфраструктурни обекти

Основание за представяне на становището: Участие в състава на научното жури, утвърден със Заповед № 2755/05.11.2020 г. на Ректора на УНСС

1. Информация за докторанта

Весела Илиева е зачислена в редовна докторантура със Заповед на Ректора на УНСС № 640/28.03.2016 г. Със Заповед № 308/13.02.2018 г. докторантурата е трансформирана в задочна. Срокът на докторантурата е удължен със Заповед №53/14.01.2020 г. , а със Заповед № 2755/05.11.2020 г. докторантката се отчислява от докторантура с право на защита.

Весела Илиева е завършила висше си образование, ОКС „Бакалавър“ в УНСС, специалност „Финанси“, през 2001 г. От 2002 г. – до 2003 г. завършва съвместна магистърска програма на БАН и Великотърновския университет по Стопанско управление. През 2014 г. завършва и магистратура по предучилищна педагогика към СУ „Климент Охридски“, а в края на 2015 г. – и професионална квалификация за учител по икономически дисциплини.

Докторантката има значителен трудов стаж, по време на който е натрупала добър професионален опит. От 2016 г. до сега работи като главен експерт в НОИ. Преди това е работила като счетоводител, мениджър на екип на контактен център и икономист в сферата на телекомуникациите.

Докторантката ползва английски и руски език.

Образованието и професионалният опит на докторанката са добри предпоставки за успешна докторантура. Като научен ръководител оценявам работата ѝ в хода на докторантурата високо. Към разработването на дисертационния труд тя пристъпи с целенасочен интерес, който нарастваше със задълбочаването на дисертационното изследване. През целия период на докторантурата имаше отговорно поведение относно изпълнението на задачите и ангажиментите, свързани с изпълнението на индивидуалния план и разработването на дисертационния труд, постигна разширяване на теоретичните си знания и прояви способности за творческо мислене и изследователска работа.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 205 страници основен текст. Включва още библиографска справка, съдържаща 125 литературни източника (на български, руски и английски език) и 48 електронни издания, 7 приложения и списък на съкращенията. Използването на литературните източници е задълбочено, коректно и подчинено на темата. Дисертационното изследване се основава на проучването на тези източници и на съдържащите се в тях теоретични постановки, тези, анализи и практически аспекти.

Основният текст е структуриран класически – увод, три глави и заключение. Стилът е на добро научно равнище. Изложението е илюстрирано удачно, с подходящи схеми и фигури.

Темата на дисертационния труд е с актуален и дисертабилен характер и от голяма значимост както в теоретичен така и в практически аспект, което докторант Весела Илиева обстойно и изчерпателно е обосновала в увода. Обектът и предметът на дисертационния труд са дефинирани точно и ясно. Налице е необходимата връзка между тях. Обект на дисертационния труд са устойчивите инвестиции в общински инфраструктурни обекти, а предмет - подходите и методите за оценка на проектите на общините за инвестиции в инфраструктурни обекти като се дава приоритет на тези,

които дават възможност за прилагането на интегриран подход при разработването и оценката на проектните предложения и които съответстват на критериите за устойчиво инвестиране. Комплексният характер на обекта на изследването налага мултидисциплинарен и интердисциплинарен подход. На тази основа в изследването се взаимосвързват финансово-икономически, екологични, институционални и други аспекти.

Изследователската теза на докторантката е, че прилагането на система от показатели за оценка на съответствието на проектите за инвестиране в инфраструктурни обекти с критериите за устойчивост допринася за избор и включване в плановете за развитие на общините на проекти за устойчиви инвестиции. Това води до подобряване на инвестиционния процес и впоследствие генерира положителни ефекти за всички заинтересовани страни и за устойчивото развитие на общинската територия. Проучването на чуждестранни и български литературни източници и добри практики води докторантката към идеята, че е възможно и необходимо повишаване на степента на съответствие на включваните в инвестиционните плановете и програми на общините инвестиционни проекти с изискванията за устойчиво развитие. В съответствие с това свое разбиране докторантката разработва система от показатели за оценка на инвестиционните проекти, прилагането на която да обезпечава съответният проект да отговаря на изискванията за устойчиво инвестиране и да води до подобряване на инвестиционния процес и инвестициите на общините. В тази насока са и другите предложения на докторантката, които тя извежда след апробирането на системата от показатели.

Целта на дисертационното изследване е ясно формулирана - да се разработи система от показатели за оценка на съответствието на проектите за инвестиции в инфраструктурни обекти на общините с изискванията за устойчиво инвестиране. Посредством системата да се разкрият възможностите на интегрирания подход за постигане на синергичен ефект от неговото прилагане. Във връзка с постигането на целта са изведени 6 изследователски задачи. Оценката ми е, че изследователските задачи са изпълнени и са постигнати определени научни и научно-приложни резултати - **проучени** са концепциите за същността на устойчивото развитие, както и на икономическите, социалните, екологичните и институционалните промени, свързани с практическата им реализация; **изяснени са** понятието „устойчиви инвестиции“, значението им за устойчивото развитие на териториалните общности и на принципите на устойчивото

инвестиране; **посочват се** възможностите на регионалните мрежи за обмен на добри практики, знания и опит по отношение на публичните политики на общините, значението им за увеличаване на институционалния капацитет и за интегриране на екологични и социални критерии в общинските инвестиционни проекти; **разработена е** система от показатели за оценка на съответствието на общинските проекти за инвестиране в инфраструктурни обекти с критериите за устойчивост; предлаганата система е **апробирана** чрез разработване на вариант на инвестиционен проект в съответствие с показателите, включени в нея; **направено е** сравнение между показателите и характеристиките на разработения в дисертационния труд вариант и на проект, оценен по „традиционен начин“ и **са изведени** предложения за практическото прилагане на системата.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Докторант Весела Илиева е изпълнила изследователските задачи, които си е поставила по отношение на дисертационното си изследване и е получил определени научни и научно-приложни резултати. Макар че разграничаването им е в известен смисъл условно, една част от резултатите могат да се определят като научни, а друга – като научно-приложни. Към първите отнасям дефинирането на някои основни за темата понятия – „устойчиви инвестиции“, „система на оценка на съответствието на инвестиционните проекти на изискванията за устойчивост“ и др., а също и възприетия подход на разглеждане на проблематиката, а именно – концептуалното разбиране на идеята и същността на устойчивото развитие и конкретизирането на тази концепция по отношение на инвестиционната дейност на общините, преди всичко в частта ѝ „оценка на инвестиционните проекти“. Останалите резултати, посочени при общата характеристика на труда по-горе, имат научно-приложен характер. Вниманието заслужава предложената система за оценка на съответствието, както и методическият алгоритъм за оценяване на съответствието на инвестиционните проекти на изискванията за устойчивост, който чрез съответното апробиране показва жизнеспособност и възможност да се реализира практически.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Считам, че посочените шест приноса са правилно дефинирани и кореспондират с постигнатите научни и научно-приложни резултати. Първите три от тях имат характер на научни приноси, а останалите – на научно-приложни. Приемам ги и

потвърждавам тяхната формулировка, поради което не считам за необходимо да давам своя формулировка или интерпретация.

5. Оценка на публикациите по дисертационния труд

Докторанката е посочила две публикации, свързани с темата на дисертационния труд – една статия в списание „Икономически и социални алтернативи“ и една – в списание „Недвижими имоти и бизнес“. Публикациите са достатъчни в количествено отношение и предоставят възможност академичната общност и всички заинтересовани лица да се запознаят с проблематиката на дисертационния труд и с научноизследователския профил на докторанката.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е разработен в съответствие с изискванията. Обемът му е 41 страници, представя коректно съдържанието и структурата на дисертационния труд. Отразява също така коректно и ясно постигнатите резултати и съответните приноси моменти на дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Като научен ръководител на докторант Весела Илиева многократно съм отправяла към работата ѝ бележки и препоръки, които тя е приемала, осмисляла и пречуввала през собствените си виждания, идеи и опит. Убедена съм в нейния потенциал за научноизследователска работа. Препоръчвам и се надявам тя да продължи научните си търсения и изследвания в тази област и да разшири кръга на популяризирането им в страната, а и извън нея, в чуждестранни издания.

8. Заключение

По време на обучението си докторант Весела Илиева доказва добрата си теоретична подготовка, наличието на известен практически опит и способността си да ги съчетава в процеса на разработване на дисертационния труд. Показва стремеж и способности за обогатяване на теоретичните си знания, за аналитично, критично и креативно мислене, за извършване на самостоятелни научни изследвания.

Дисертационният труд, представен от докторанката, е научна разработка, съдържаща изучаване на актуален проблем и собствено изследване. Идентифицирани са някои

„бели полета“ в оценяването на инвестиционните проекти за инфраструктурни обекти на общините. Предложен е възможен начин за подобряване на оценката на проектите от гледна точка на изискванията за устойчивост. Направени са предложения, които могат да бъдат реализирани в практиката. Налице са научни и научно-приложни резултати и приноси. Изследователските резултати са популяризирани в подходящи публикации.

Изложеното ми дава основание с пълна убеденост да предложа на уважаемите членове на научното жури да гласуват **положително** на Весела Петрова Илиева да бъде присъдена **образователната и научна степен „доктор“** по научна специалност

Икономика и управление (Недвижима собственост) .

24. 11. 2020 г.

София

Подпис:

/проф. д-р Й.Йовкова/